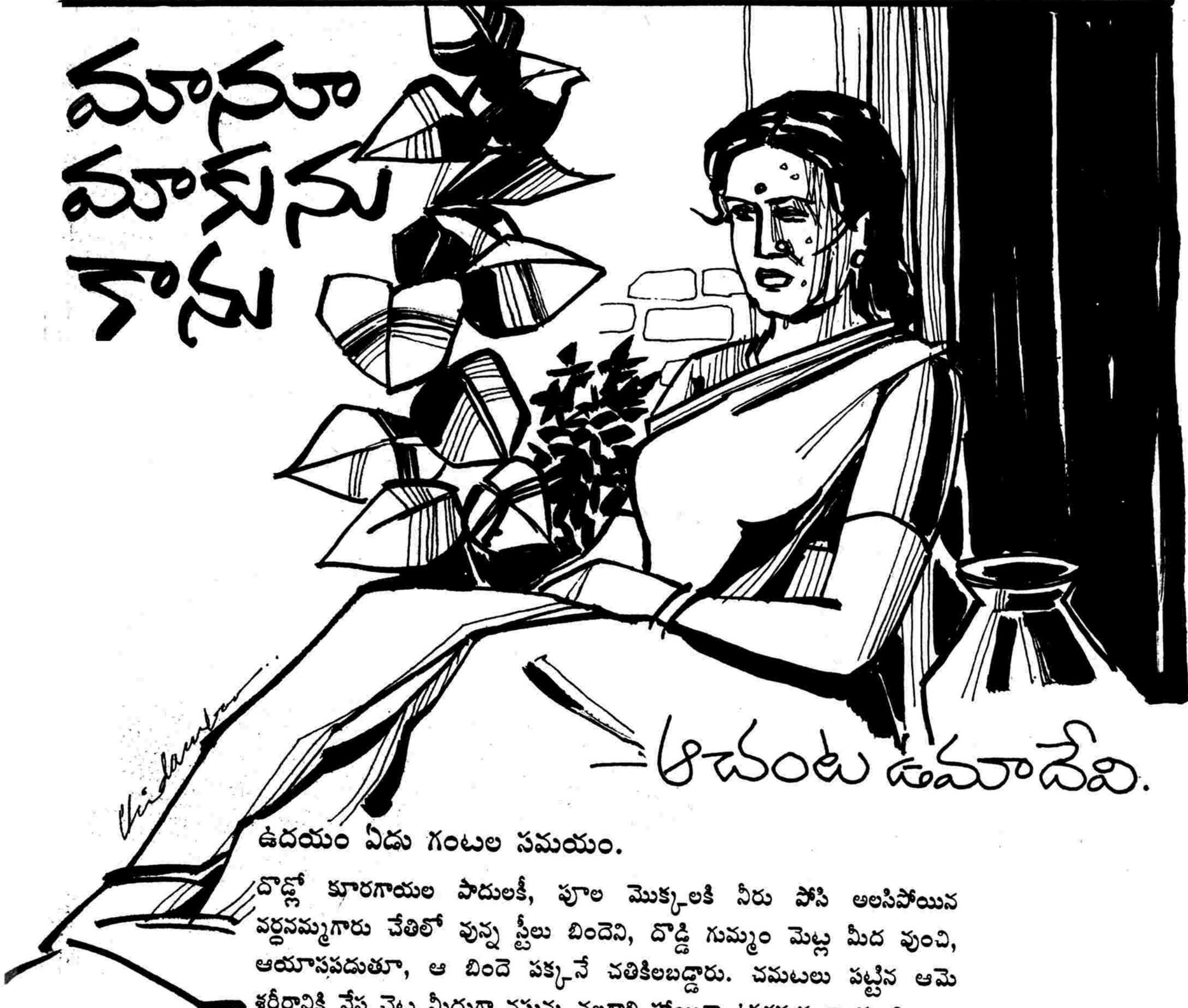




మానూ మాకును కాను



—శ్రీచంట ఉమాదేవి.

ఉదయం ఏడు గంటల సమయం.

దొడ్లో కూరగాయల పాదులకీ, పూల మొక్కలకీ నీరు పోసి అలసిపోయిన వర్తనమ్మగారు చేతిలో వున్న స్టీలు బిందెని, దొడ్డి గుమ్మం మెట్ల మీద వుంచి, ఆయాసపడుతూ, ఆ బిందె పక్కనే చతికిలబడ్డారు. చనుటలు పట్టిన ఆమె శరీరానికి వేప చెట్ల మీదుగా వస్తున్న చల్లగాలి హాయిగా ఉపశమనంగా వుంది.

చుట్టుప్రక్కల ఎవరూ లేరు గదా అన్నట్లు ఒకసారి కలయజూసి, తడిసిపోయిన పమిటను వదులుచేసి చీరను మోకాళ్ళ దాకా పైకి లాక్కుని, కొంగుతో బొట్టు చెరగకుండా జాగ్రత్తగా మొహం ఒత్తుకుని సేదదీరారు. రంగు రంగుల పూలవీ, వాటితో పోటీ పడుతూ, పోల్చుకుంటున్నట్లు ఆ పూల దగ్గర దగ్గరగా ఎగురుతున్న సీతాకోక చిలుకలని మురిపెంగా చూస్తున్న ఆవిడ దృక్కులు, ఎదురుగా వేప చెట్టు మొదట్లో సీమెంటు కుండీలోంచి తీగలు సాగి, ఏపుగా తామరాకులంత పెద్ద పెద్ద ఆకులతో వేపచెట్టు చుట్టూ అల్లుకున్న పచ్చని 'మనీస్టాంటు' తీగ మీద పడ్డాయి.

వాలా రోజులుగా ఆవిడ ఆ తీగని గమనించకపోవడం వల్ల ఇప్పుడు ఆ తీగ, విగనిగలాడుతూ, విందుగా, పచ్చగా కనబడుతూంటే, కళ్ళకి చల్లగా, మనసుకి హాయిగా అనిపించింది. మనసులో ఆశాజనకమైన ఒక ఊహ మెదిలింది.

'ఈ తీగ ఇలా పెరిగితే, ఇంట్లో సంవద కలుగుతుందంటారు, మరి...' అని మురిసిపోయారు.

అంతలోనే నిర్దిష్టంగా, 'ఎక్కణ్ణోంచి వస్తుంది డబ్బు! లాభాలు రావటానికి ఆయనది వ్యాపారం కాదు, పంట లెక్కవ పండటానికి వ్యవసాయమూ కాదు. వ్యాయం, అవ్యాయం అంటూ కోర్టుల్లో వాదించి ఆయన సంపాదించేది... ఆయన కులాసానికి, నిలాసానికి నరిపోతుంది! తను...

తన కడుపున పుట్టిన బిడ్డలే తను సంవద అని నమ్మి బ్రతికిన మనిషి...' అనుకుంటూండగా, ఆవిడ మదిలో ఒక వింత వూహ 'ఇప్పుడు, సంవద కలుగబోతోందంటే మళ్ళీ తన కడుపు పండబోతుందా' అని! తన వెళ్ళి వూహాకి తనే నవ్వుకుంటూ, 'ఇంకా నయం...! తనకి యాలై దాటి

పోయాయి. పండ్లంటే అయిదుగురు పిల్లలు. ఆఖరి దానికి పాతిక తాలాయి. వైగా... తన పరిస్థితి సాధారణంగా లేదు. నీరసం, ఆయాసం, అధికస్రావం వల్ల కళ్ళు తిరగటం! డాక్టరుకి చూపించుకుంటే ఆవిడ వినుంది! "మీరు జ్ఞాని కాబోతున్నారు. అంతే" అని! తన కర్ణంకాక తెల్లబోయింది. డాక్టరుకి తనవి చూసి జాలేసినట్లుంది— నవ్వేస్తూ, 'ఏమిటా... అనుకుంటున్నారు అవునా! మా దగ్గరకి మీ కన్నా వయసున్నవారూ, జబ్బులున్నవారూ వస్తారు. కానీ 'అమ్మా మీరు ముసలి వారవుతున్నారు...' అంటే గుడ్లు రిమి చూస్తారు. పాపం జాబ్బుకి రంగు వేసుకుని, ముఖానికి పూత పూసుకుని లాస్ తయవడుతూ వస్తారు. వారితో మేము 'మీరు జ్ఞాని అవుతున్నారు' అంటాం. అంతే! యువ్వనం కోల్పోవటం మనిషికి బాధాకరంగానే వుంటుంది కదా! అమ్మా, మీకు కొంచెం వైద్యం అవసరం వుంది. మరేమీ భయం లేదు. మందులున్నాయి. ఈ మందు వాడి చూడండమ్మా. తగ్గిపోతుంది. గుణం కనబడక కొత్త



బాధలు, యిబ్బంది అయితే, ఆంశ్యం చేయకుండా వచ్చేయ్యండి. ఆనరేషను చేస్తాను. దానిలో మీ బాధలన్నిటికీ విముక్తి! ఆనలు ఆడవాళ్ళకి తొందరై శాతం బాధలు యీ దిద్ద నంది వల్లనే! అది తీసేస్తే, ఏ బాధా లేకుండా యింకో యీ దిద్ద విచ్చు బ్రతుకుతారు" అంది ఆ డాక్టరు. మందులు వేసు కున్నా ఏమీ గుణం కనబడ లేదు. బాధలూ తగ్గలేదు. కానీ యింక డాక్టరు దగ్గరకెళ్ళలేదు. తనలో ఏదో భయం. బెంగ! "స్త్రీ శరీరంలో అతి ముఖ్యమైన భాగం! అది లేకుండా యింకో యీ దిద్ద విచ్చు బ్రతికి ఏం చేయాలి! అదిగో గోడ దగ్గర మోడువారి మొద్దయిన చెట్టులా! ఏనాడో పాపం అది వచ్చింది చెట్టేగా! ఋతు క్రమంలో పూత పూసి, కాయలు కాసి, నండి, ఎండి, కాలధర్మం చెందింది ఆ మోడు! ఆ మోడు మట్టు వక్కం మచ్చ, ఆ వేస చెట్లన్నీ, ఆ మోడు వచ్చగా వున్నప్పుడు, దాని వండ్లు రాలి వడి మొలిచిన దాని వంతానమే అయి వుంటుంది. అప్పుడు, అదిగో మొదలు లావుగా వుండి అన్నిటి కన్నా ఎత్తుగా వున్న ఆ చెట్టు మొదటి వంతానం కాబోలు! ఆ వక్క చెట్టు తమ రెండో వంతానం గోపిలా, అది .. రావుడు. అది కీట్లయ్య, అలా ఎవరేసినట్టు దూరంగా వున్నది తమ ఆఖరిది మనర్పణలా... అప్పుడు వచ్చింది! వచ్చగా వున్న యీ చెట్టుకీ తెలుసా... ఆ మోడు తమ తల్లినీ..." అని అంది కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. ఆ మోడును చూస్తూంటే ఆవేదన కలిగింది. 'బ్రతికివంత కాంం మనిషికి జీవ వేదన తప్పదు. మరది యీ మొక్కలకీ వుంటుంది! ఏమో... అవి చెప్పవు, మాట్లాడవు. గంభీరంగా మహర్షు ల్లాగజీవితం సాగించి దవ్య మవుతాయి.

మనిషికి మరనా, వేదనా! నత్యం, అహింస, కరుణ, మమత, మానవత... అంటూ స్పందించే అంతరంగంలో పొందే జీవ వేదన అదే... ముఖనూ, దుఃఖనూ కూడా...' అని అని అట్టారు వదిలారావిడ.

'ఎంత బాధవైనా అనుభవిస్తాను... కానీ ... ఆనరేషను మా తం చేయించుకోను. మనిషిని 'స్త్రీ'ని చేసే... భాగాలు తీసేయటం... అంటే... తల్లి పేగు తెంచేయటం! ఆ తర్వాత బ్రతుక్కీ అర్థం ఏమీ లేదు... అందుకే, అందుకే... యీ విషయం... నా రోగం... గురించి ఎవరికీ తెలియకూడదు. ఎలాగో నర్దుకుపోవాలి...' మనసు గట్టి వరమకుని, మెల్లిగా, నిదానంగా షేట్లెక్కి, యింట్లోకి వెళ్ళారావిడ. భర్త పూర్వో లేనందున, ఒక్కతైకూ వండు కోటానికి మనసు కాక, కాస్త వచ్చి దియ్యనూ కలిపి, కడిగి పొయ్యిక్కిస్తాండగా, ఎవరో వీధి తలుపులు ఆగకుండా బాదసాగారు. గబగబా అడుగులు వడక, తడబడుతూ వచ్చి తలుపు తీశారు.

"నమస్కారమమ్మా... పనిమనిషి కావాలా?" శుభ్ర మైన బట్టలలో, ముఖంలో ఆత్మ విశ్వాసం, తృప్తి కనబడుస్తూ.



గబ్బిలాలు

గెలుచుకొన్న ప్రపంచాన్ని మనసు సాధించే మోదా బావిపలుగా కట్టవడేమకునే వాళ్ళు సంపన్నులు! మనసును గెలిచే ఆనందం లేదు వాళ్ళకు!

ప్రపంచాన్ని గెలిచే ఆనందం లేక మనసును గెలిచేట తప్పని పరై మునులైన వాళ్ళు ఏరుపేదలు! వాళ్ళకిక ప్రపంచమే ఆనందం లేదు!

పేదరికాన్ని ఇంట్లో దాచుకుంటూ లేచి సంపన్నులను వడివిడిలో వట్టిస్తూ ప్రపంచాన్ని గెలిచేట పాధ్యం కాక మనసును గెలుచుకుందామన్న దాస్యం లేక నిలకడ లేక ప్రతికంకు స్వర్గంలో ఊగిపలాడే వాళ్ళు మూర్ఖు లు!

ఏళ్ళకు ఆందవిది ఒకటైతే, పోళ్ళే పారేసుకునే దింకొకటి! సంపన్నుల కున్నది ఏళ్ళకు లేక పోగా, ఏరుపేదలకున్నది లేదు ఏళ్ళకు! ఏళ్ళకంటే భ్రష్టులు మరి లేరు!

- కలువకొలను సదానంద

అంది సాతికేళ్ళ స్త్రీ. తన అనారోగ్యనూ, దుర్బలత్వనూ, తలపుకి వచ్చి 'నరే'నవాంబించింది - కానీ... ఆయన పూజారిలా మధ్యలో అడ్డం వడతారచీ ఆవిడకి బాగా తెలుసు.

అందుకే గుటకలు మింగుతూ వుండిపోయాంక విమిషం. అంత వయస్సుకినా, ఎదిగిన పిల్లలు, కోడళ్ళు, అల్లుళ్ళు ఎదురుగా, తనని 'సాపిష్టిదానా' అని గుడ్లరుముతూ, ఎన్నోసార్లు కొట్టబోవటం గుర్తొచ్చి, గొంతులోకి దృఢత్వం తెచ్చుకుంటూ, "వీలు వడదమ్మాయీ..." అని సంపించేవారు.

ఆవిడ ప్రాణం వున్నారు మంటోంది. 'తనకా ఓసక లేదు. తను ననులు తగ్గించుకున్నా, ఆయనకన్నీ కావాలి. ఎన్నడో సాతికేళ్ళ స్త్రీగా వున్నప్పుడు ఎలా ననులు చెప్పేవారో యిప్పుడూ అంతే! ఏదో పుడకేసి వడేస్తే తినే రకం కాదు. పులుసులో మాటు లేదు. గోంగూరలోకి ఉల్లిపాయతే, వీళ్ళల్లో వంక వడింది మార్చి తీసుకులా. దొడ్లో అరటి గెం వండింది నళ్ళు తెంపుకులా, పెరుగులో తింటాను. వక్క వలుకుతే, వక్క దులుపు' అంటూ! ఆమెలో అత్యాధిమానం పొంగి, దుఃఖం కలిగింది. బలబలా కప్పారు

కారుతూంటే, శరీరం అదురుతూంటే మెల్లిగా వడిచి వడక చేరారు 'ఇలా వెళ్ళిపోతే వాలు'ననుకుంటూ.

"అమ్మా... ఏం చేస్తున్నావూ... ఏదో మాడు తోంది..." అంటూ పెద్ద కూతురు వత్సల వచ్చేదాకా ఆవిడకి మాడు వాననే తెలిలేదు. ఒంట పీద ప్పువూ కూడా పూర్తిగా లేవట్టున్నారావిడ. వత్సలావాళ్ళు ఆ పూర్ణోనే కాపురమున్నారు. ఆమె, భర్తా యిద్దరూ వేర్వేరు కళాశాలల్లో లెక్కరట్లు.

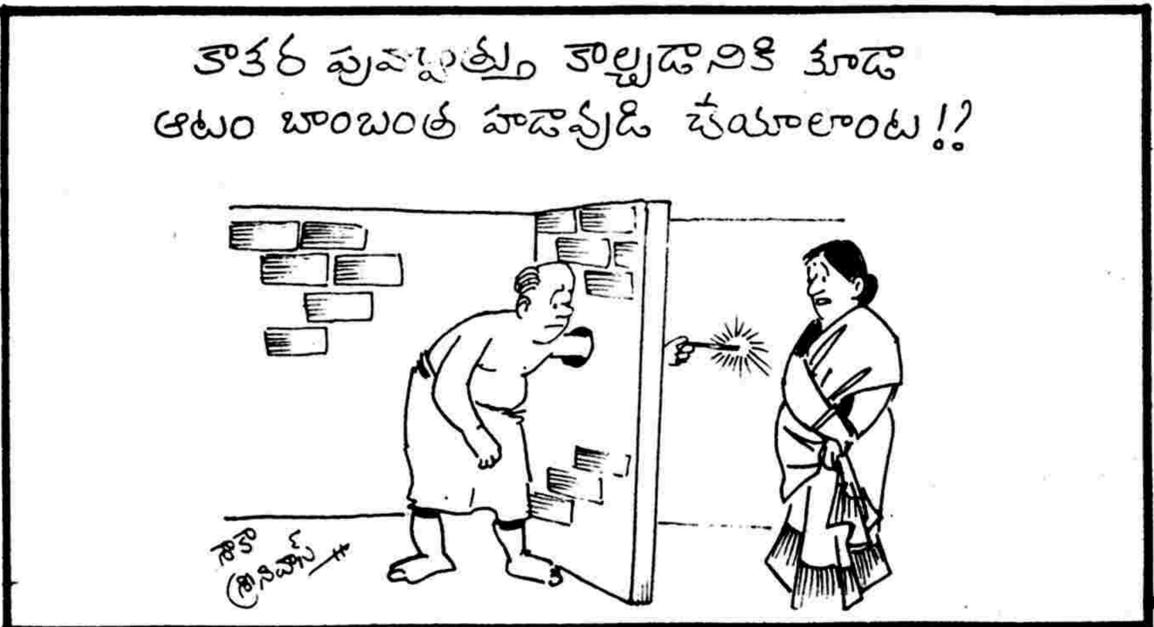
వత్సల కాలేజీకి వెళ్తూ దారిలోనే వున్న తల్లి యింటకి వచ్చింది, చూసినవలూనికి కాదు- సవి వుండి. 'అమ్మా వదుకున్నావే?' అని కానీ, 'వాళ్ళగారు పూరులో లేరు కదా, ఒక్కతైవీ భయం లేకుండా నిద్రపోతున్నావా, అన్నం వండు కుని తింటున్నావా?' అని అడగలేదామె.

"అమ్మా, నేను త్వరగా వెళ్ళిపోవాలి గా డెజ్ తాలా తిప్పు..." అంది. ఆమెకి కూతురు అలా అడగటం అల్లీ వాటే. శ్రీనివాసరావుగారు పూర్వో వుండి, అలా అడగటం వినివుంటే, హాస్య రోరణిగానే పోటు పొడుస్తూ "ఏమిటే వత్సలా... బందిపోటు దొంగలా... అడుగుతావూ..." అని నవ్వివుండేవారు.

వత్సల తల్లి వదుకున్న మంచం మీద దిండు క్రిందకి చేతులు పోసిచ్చి తాలాలు తీసుకుని గా డెజ్ వైపు వడిచింది. వర్తవమ్మగారు, మెల్లిగా ఓసక చేసుకుని లేచి వంట గదిలో కెళ్ళి బొగ్గులైన పులగాన్ని దింపి, అంమారలో డబ్బా వండుకుని వత్సల దగ్గర కొచ్చారు. డబ్బా తెరవగానే వత్సల పసికట్టేసి, తల్లి చేతిలోంచి లాక్కుని, పూర్తి వుండని వోటిలో కుక్కుకుని, తింటూనే, 'తై, తై, తై...' అంటూ మాట్లాడింది "తాలా బాదున్నాయమ్మా తున్ని వుండలు. తమ్ముగా మంతి వెయ్యిలో తేతాపు తదూ..." అంది గారాలుపోతూ.

"మందు తిననే నీ యిల్లు బంగారంగామా...? అంటూ గ్లాసులో వీళ్ళు కూడా తెచ్చి దగ్గర పెట్టారావిడ. గడగడా వీళ్ళు తాగేసి, "అమ్మా, యీ సున్ని వుండలు... రావు డి కోసం చేసి వంపాపు గదూ... వాళ్ళగారిలో..." అంది.

వత్సలకి ఎన్నడూ తమ్ముళ్ళలో పోటీ, జెంపేయే. తల్లి, యే చిన్న నమస్య గురించి ఎత్తివా, వెంటనే,



ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక



“అమ్మా... రావు డిక్కి, నీ కోడలికి ఎందుకు రాయువా?” అవో, “రావుడికి తెలుసా... యిలా ఆనీ...” అవో అంటుంది.

“ఇంత చిన్న విషయం, అంత దూరంలో వున్న వాళ్ళ కెందుకే రాసి మనసు నొప్పించటం! నీకైనా... ఏదో కనబడ్డావని అనేశాను. అదేం పెద్ద సమస్య కాదులేమ్మా... దాని గురించి ఆలోచించకు...” అని సర్ది చెప్పేస్తారావిడ.

ఇవేళ, చాలా వీరవంగా, నిస్త్రాణగా వున్నా, అధిక ప్రావంతో నమస్యగా వున్నా, వత్సలతో అనబుద్ధి కాలే దావిడకీ. వివగానే, “సుప్ర్య నిశాంతి తీసుకోవాలమ్మా! రావు డిక్కి రాయకుడదూ, కొన్నాళ్ళు నీ కోడలిని వంప మనీ...” అంటుందని.

ఒక్కొక్కసారి వత్సల అనేదీ విజమే నవసిస్తుంది. “అమ్మా! మమ్మల్ని సాంప్రదాయబద్ధంగా పెంచి పెళ్ళి చేశారు. పెళ్ళయిన పిల్లల మీద ఆధారపడరు కదా తల్లి దండ్రులూ! నరాయి దానిగా చూస్తారు...” అంటుంది, వత్సల, స్వతంత్రంగా వంటింట్లో కెళ్ళి పాలు వేడి చేసుకుని త్రాగుతూనో, అమ్మ అలమారలో కనబడ్డ కొత్త జరి అంచు హోండ్ లూన్ జాకెట్టు పీసు బాగుందని తీసుకుంటూనో! వత్సలకి తల్లి చీరలన్నీ పాతవీ, తానిది వరకు కట్టెను కున్నవీయే కనబడి, చిరాకు వేసింది.

‘అమ్మా, యీ మధ్య చీరలేమీ కొనుక్కో లేదూ. ఇవేళ రాత్రి కొలిగ్ తమ్ముడి పెళ్ళి కెళ్ళాలి. నా దగ్గర ఎన్ని చీరలున్నా రోజూ కాలేజీకి, పార్టీలకి, పెళ్ళిళ్ళకి... నరిపోవు. అన్నట్లు.. నీ నెమలి పంచం రంగు పట్టుచీర... వుండాలి... ఏదీ... ఆ... దొరికింది. అమ్మా... ఇవేళ యీ చీర తీసుకెళ్ళి కట్టుకుంటానమ్మా... ఇది నీ పెళ్ళి చీర కదూ... అబ్బా... ముప్పైరెండేళ్ళు... ఎంత జాగ్రత్తగా దాచానో. అవునులే.. ఆ కాలం జరి, పట్టూ కూడా స్వచ్ఛమైనవి మరి! ఈ మెరుపు, మెత్తదనమూ యీనాటి చీరల కెక్కడివీ...” అంది చీరని గుండెల కడుముకుంటూ. వత్సల ఆ చీర మీద చేయి వేయగానే, ఎన్నో విళ్ళ వింటి రహస్యంగా, జాగ్రత్తగా కాపాడుకున్న, తన పూదయ సామాజ్యపు కోటని చేదించి వట్లు అనుభూతి చెందారు.

ఎన్నో విళ్ళనింటి ఎంతో పదిలంగా దాచుకున్న ఆ చీరని, వత్సల మడతలు విప్పతూంటే, ఆ చీర మడతల్లో దాగిన, వినాటివో స్వచ్ఛమైన మృదు. మధుర ముగ్ధ కుసుమాలు జారి క్రిందపడి బట్టబయలైన అనుభూతి కలిగి. మనసు ఆక్రోశించింది. గుండెపై చేయి వేసుకుని దిటపు వరచు కుంటూండగా వత్సల అడగనే అడిగింది.

“అమ్మా! యీ చీర ఎప్పుడూ పులికినట్లుగానీ, డ్రెస్సిన్ చేసినట్లుగానీ లేదు. కొత్త మెరుపు చెరగలేదు. అబ్బ... ఎంత సువాసనో... మంచి గంధం వాసన.. నీ పెళ్ళినాటి చంద నంది అవునా...” అంది సంభ్రమాశ్చర్యాలతో. ఆవిడకి గుండెల్లో ఎవరో పొడిచినట్లు నన్నగా పోటు వచ్చింది.

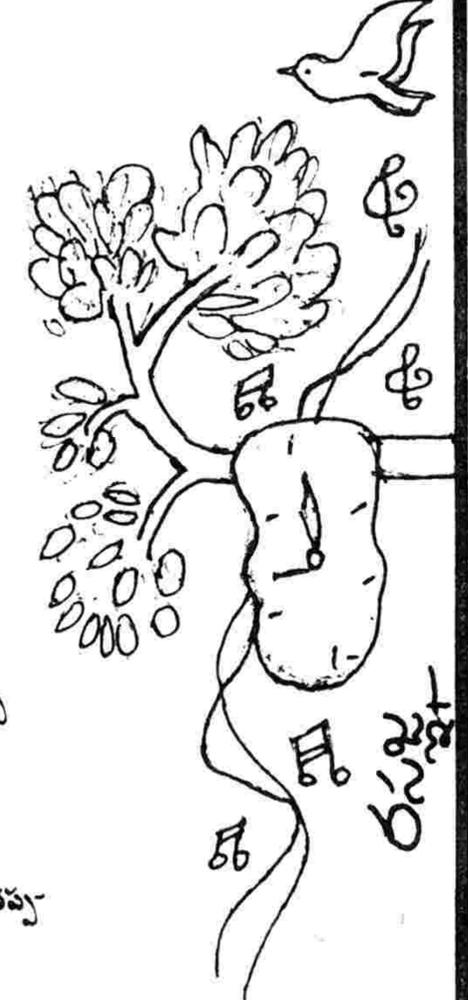
వర్తనమ్మగారు కన్యగా, నవ వధువుగా కన్న కలలు ప్రేగా, భార్యగా మారగానే కల్లలయ్యాయన్న చేదు విజాన్ని గుండెల్లో దాచుకుని కన్నె కలల తాలుకు, తళుకు, కులుకులతో కూడిన మధుర స్మృతులను ఆ చీర మడతల్లో. అబ్బురంగా దాచేసు కున్నారు. అందుకే ఆ చీర నావిడ ఉతక లేదు. ఆ అనుభూతులను షష్టిపూర్తిదాకా నెమరు వేసుకోవాలి...

“అమ్మా షష్టిపూర్తికైనా యింకో పట్టుచీర కొనుక్కుంటావా లేక మళ్ళీ ఎప్పటిలా యిదే చీర...” అంటోంది వత్సల మనసు చదివే విద్య తెలిసినట్లు.

కూతురు చూడకుండా కళ్ళొత్తుకుని, కూతురిని ఉల్లాస వరచాని, “యిహినో...” అంటూ నవ్వులు ప్రయత్నపూర్వ

‘అంజైలికల్ కార్డ్’లా
 నిన్నూ వన్నూ కలిపే ఒక్క హందోరం
 నా వాయు లీనం మీద రాగాం గమకాలు తీస్తున్నప్పుడల్లా
 కొమ్మలమీద ఘనీభవించిన కాం సూచికలు
 కారి జారి ప్రవహిస్తూ వుంటాయి
 ‘జేప్స్ బర్నర్’ సంధ్యా సమయాల్లోకి-
 అంతగా కాకపోతే
 నిమున్నది వేస్తుం నీకూ నాకూ మధ్య?
 కలం వులుగు పట్టు
 నా కమరెప్పం మీద కప్పే నీ హారిత చేలాంచలం తప్ప-
 నీ తొలి చూపు కుట్టిన గుండె గాయం తప్ప-
 మన పెదవులు వేసుకున్న పీట ముడుల్లో
 నీ చేతి గాజాలు చేపిన చిన్న ‘స్కాప్’ తప్ప-
 ఓ స్వప్నం స్ఫులింపి
 నింగిలోకి దిగబడ్డ ‘ఫుంటెన్స్’ మంచి
 జాలువారే ‘స్పెర్మమట్జనా’ం వెండి దారాల పరదాలు తప్ప
 వాయులీనం నరాలు తెగి కారే రక్తం తప్ప-
 నిమున్నది వేస్తుం?
 లో పాపదా మీద కారా కిర్చీ మరకల్లా
 నా వాయులీనంలో ‘గాలి దారి’ అర్థవగ్న చిత్రంలా మప్పు తప్ప-
 మరి అంతగా కాకపోతే
 అంజైలికల్ కార్డ్లా ఒక్క హందోరం తప్ప-
 అందుకోసం తపింపే
 పగులిచ్చిన నా ఒకే ఒక్క వాయులీనం తప్ప-

పెహాలీ నజర్



- డాక్టర్ శ్రీ భాష్యం రాంబాబు

కంగా. వత్సల చీర జాగ్రత్తగా హోండ్ బాగ్లో పెట్టుకుని, “అమ్మా... బయలుపొయిందమ్మా...” అంటూ పాదా విడిగా మెట్లు దిగుతూంటే, “బొట్టు పెట్టించుకోవుటే వత్సలా...” అంటూ వెనకనే రాబోయి, ఒళ్ళు తూలినట్లు అగారు. వత్సల ఏ కణమందో విసుక్కోకుండా వెనక్కి వచ్చింది.

బొట్టు పెడుతూ “అమ్మాయ్యా నుకుమారికి వద మూడు నిండాలు కడుటే, యింకా... అమ్మమ్మకి చిమ్మి లెప్పుడు పెద్దుందో అడుగు...” అన్నారు మరిపెంగా.

“చిమ్మిలా...” అంటూ, కనుబొమలు ముడిచి, అంత లోనే అర్థమై, “అన్నట్లు నీకు చెప్పలేదు కదూ, అప్పడే ఆర్నెల్లెందమ్మా... నాకు తెలిసి రెండు వెలలు...” అనేపి చకచకా మెట్లు దిగి వెళ్ళిపోతూంటే,

“అ...” అంటూ నిర్దాంతపోయారు. వత్సల కను మరుగవ్వగానే, కళ్ళు లైట్లు కమ్మి, చెవుల్లో పోరు విని పిస్తూంటే, చేతితో స్తంభాన్ని పట్టుకుని, మెల్లగా నేలకి ఒరుగుతూండగా, అప్పడే... ఆటోలో అటువైపుగా వెళ్తున్న ఆమె వర్తనమ్మగారిని చూడటమూ, గుర్తుపట్టడమూ, సంతోషంతో ఒళ్ళు తెలికుండా — “పిన్నిగారూ.. పిన్ని గారూ...” అని ఆటోలోంచి గెంతబోగా, ఆటోవాడు బ్రేక్ వేసి, “ఏమైందమ్మా” అంటూ ఆశ్చర్యపోవటమూ, ఆమె ఆటో దిగి వరుగెత్తినట్లు వర్తనమ్మగారిని నమింపించటమూ జరిగింది.

“నే నెంత అదృష్టవంతురాలిని పిన్నిగారూ. మీ కోసం వారం రోజుల నింటి వెదుకుతున్నాం పూరంలా... మొత్తానికి

పట్టుకున్నాను... మీరు... నా కొక సహాయం చేయాలి పి...న్నీ...” అవిడ స్పృహ కోల్పోయారని గుర్తించింది. అవిడ కూర్చున్న చోట నిరగా మడుగు.

విషయం అతి తేలికగా అర్థమైపోయిందామెకి. అవిడకి సేవ చేయటమూ, స్పృహ తెప్పించటమూయే తన జీవిత వరమావధి అన్నట్లు సవర్యలు చేసింది. బి.పి. చూసింది. పిన్నిగారు చాలా ప్రమాదంలో వున్నారని అర్థం చేసుకుంది. బట్టలు మార్చింది. గ్లాకోజ్ యిచ్చింది.

వర్తనమ్మగారికి స్పృహ రాగానే, కనబడ్డ ఆ అవచితు రాలిని చూసి, “ఇంతకీ ఎవరమ్మా మప్పు? ఏం పని మీద వచ్చానో పాసం.. నీ మీద పడిపోయాను... అవునా? సమయానికి ఆ సార్వతీదేవే స్వయంగా వచ్చినట్లు...” ఆయాసంగా అగారావిడ.

“సార్వతీ దేవినే అనుకోండి పిన్నిగారూ.. వ్రాసువతిని. మీరు నన్ను గుర్తుపట్టలేదు అవునా? అన్నాడు... అంటే, పదిహేను.. వర్తెనిమిదేళ్ళ క్రిందట.. మీ యింటి పక్కనే వుండేవాళ్ళం... రావుగారూ, నేనూ, మా జానీ, బాచీ..” అందా యువతి, అవిడకి గుర్తుస్తుందన్న ఆశతో కళ్ళు మిలమిల్లాడిస్తూ. ఆ యువతి ఎవరో గుర్తుకొకపోయినా, ఆ ఆస్పాత్యుతకి కళ్ళు చమర్తాయి అవిడకి. ఆ స్వందనని బంధిస్తూ, పూసరి బిగబట్టి కళ్ళు వెడల్పు చేసి నిశ్శబ్దంగా ఆమె ముఖంలోకి చూడసాగారు. వ్రాసువతి, అవిడ గుర్తుపట్టకపోవటాన్ని నమ్మిస్తూ “అవునులేండి, వినాటి మాటో గదా! కానీ నాకయితే నిన్నలా గుర్తుంది. అన్నాడు

మీరు నన్నగా, నాజాగా వుండేవారు. పిన్నిగారూ... మీకు యింకా నేను గుర్తురావటం లేదు కదూ... అవునులేండి, మీకు మాలాంటి పిల్లలు ఎందరో... నా కయితే, మీలాంటి పిన్నిగారు మీ రొక్కరే... మీ కోసం వెదుకుతూ అన్నడే అనుకున్నాను. 'అవిడకి బహుశా! నేను గుర్తుండి వుండను' అని. అవును, మీకు కరుణతో ఉపకారం చేయటం మొక్కటే కాదు మంచి గుణం. చేసిన ఉపకారాన్ని మర్చిపోయే మంచి తనం మీది. అయినా నేను గుర్తుచేయక మానను... వినండి... మీరు మలక్ పేటలో వుండే రోజుల్లో, మీ వక్రింట్లో ఒక నాటాలో వుండేవారట. మీ సువర్ణం, కిట్టా ఆరేడు విళ్ళ పిల్లలు... మా భాస్కర్...బాచి అనే వారట...ఎన్నడూ మీ యింట్లోనే వుండేవాడు. ఎంత పిలిచినా యింటకొచ్చేవాడు కాదు. తిండి, నిద్ర, ఆట, అన్నీ మీ యింట్లో, మీ పిల్లలలోబాటే! ఆ రోజుల్లో నేను సమస్యలలో, కష్టాలలో వుండి, నా ఎం.డి. డ్యానలో నడి, పిల్లల్ని వట్టింతు కునేదాన్ని కాదు. అంతేకాదు, పిల్లలిద్దరినీ మీ దగ్గర వదిలి, నెల్లాళ్ళు ఢిల్లీ వెళ్ళాను రిసెర్చి సని మీద. ఆ తర్వాత నాకు ఎం.డి. డిగ్రీ, ప్రమాదనూ వచ్చాయి. అది మీరు పెట్టిన భిక్షే! పిల్లల్ని వుంచుకుంటానని నాకు ధైర్యం చెప్పి, ప్రాణం పాంచి వంకకపోతే, యీ రోజు ఏ దశలో వుండేదానినో, అనుకోవాలికి కూడా భయమే. పిన్నిగారూ, మీకు గుర్తు రావటం లేదా? మా జానకి సరిగ్గా అన్నడే మీ దగ్గరే, మీ ఇంట్లోనే పెద్ద మనిషియింది. దానికదేమిటో తెలిక, భయ వడి, కంగారు వడి, విడుస్తూ కిటికీలో కూర్చుంటే, మీరు దానిని లాలించి, బ్రతిమాలి బుజ్జగించి, నంగతి తెలుసుకుని, ఊరడించి ఉపాయం చెప్పి అడుకున్నారు. మూడు రోజులూ చిమ్మిలి తొక్కి పెట్టి, పులగం వండి పెట్టి, నా తల్లిలా సేవ చేశారు. అహ ... సారీ... మిమ్మల్ని నా తల్లిలా .. అని అవమానపర్చను. నా తల్లి ... మీకు తెలుసుగా ... వేరే కులం ఆయనని ప్రేమించి, ధైర్యంగా పెళ్ళి చేసుకున్నానని, నమ్మ యింట్లోకి రానివ్వక వెలివేసింది..!

"ఓ ... నువ్వు... నువ్వు... హైమనా అమ్మా..." అన్నారు అప్రయత్నంగా కొంగులో ఆమె కన్నీరు తుడుస్తూ.

"హమ్మయ్య... ఇప్పటికీ గుర్తొచ్చాను. నా కేంత సంతోషంగా వుందో పిన్నిగారూ. మీరు దొరికారని తెలిసి రావుగారు కూడా చాలా సంతోషపడ్డారు. మీకు తెలుసా, రావుగారికి యాక్సిడెంటులో కాలు పోయింది. ఉద్యోగమూ పోయింది దాని వలన. ఇప్పుడాయన ఒక మెడికల్ షాపు పెట్టుకున్నారు. అంతే కాదు, యీ మధ్యే వికలాంగుల సేవా కేంద్రం ప్రారంభించాము. అందుకే, అందుకే నేను మిమ్మల్ని ... మీరు కాదనకూడదు..." అంటూ ఏదో అభ్యర్థించబోయి, అంతలోనే, అవిడ అనారోగ్యం, పరిస్థితి గుర్తొచ్చి "ముందు... మీకు వైద్యం చేస్తాను... మీకు పూర్తి ఆరోగ్యం చేకూరుతుంది..." అంది అవిడ సాదాలపై చేయి వేసి.

వర్తనమ్మగారికి ఆ వేలి స్పర్శలోనే తన రోగం నగం తగ్గినట్లయింది.

ఇద్దరూ మనస్తూర్తిగా నవ్వుకున్నారు.

ఆ తర్వాత హైమనతి, అవిడ ఆరోగ్యం గురించి జాగ్రత్తలు చెప్పింది. "అవరేషను బాబయ్యగారు వూరి వింది రాగానే చేస్తా"నని చెప్పి,

"ఆ తర్వాత మీరు చూడండి మళ్ళీ పాతికేళ్ళనాటి పిన్నిగారిలా అయిపోకపోతే" అంటూ ధైర్యం, నమ్మకం కలిగించింది.

వర్తనమ్మగారి అవరేషను సక్సెస్ అయింది. అవిడకి హాస్పిటలు వర్సులు, ఆయాలు ఎంతో శ్రద్ధతో సేవలు

అక్షరానికి ఒక ఉదయం చాలదు!
 హృదయానికి ఒక మాట చాలదు!
 మాటల మబ్బుల వెనుక
 రగిలి ఉబికి వస్తున్న అక్షర సూర్యుడికి తెర తీయక తప్పదు!
 అంతర్ముఖ కవళికల నుండి విరిగిన నిట్టూర్పు
 నిశ్చలన చిత్రాన్ని గీస్తుంది!
 ఊహ నుండి తపనతో ప్రసవ వేదనతో
 మొగ్గలా విచ్చుకొన్న హరితాక్షరం
 ఆకాశం కావచ్చు - భూమి కావచ్చు!
 ఆకాశాన్ని కప్పకొన్న మబ్బు తునక అక్షరం
 మేఘ తీవ్రతలో ఆవిరైన బిందువుల్లో తడిసి పరిమళిస్తుంది!
 భూమి కలల మీద వాలిన అక్షరం
 వెలరేగే ఆశయభావాల్ని కత్తి మొనలా పదునెక్కిస్తుంది!
 కాల మైదానంలో కాలి మువ్వలా సవ్వడి చేసే అక్షరం
 పగిలిన గుండెల నెత్తుటి చారికల్ని
 వెదిరి ఆరిన కలల అడుగుజాడల్ని
 వీకేసి ధ్వనింప చేస్తుంది!
 మాటే అగ్ని శిఖై జ్వలించే అక్షరం
 వీకటి కంఠంపై వెలుతురు ఖడ్గమై
 అంక్షల సంకెళ్ళు దాటి శతస్పిలా పేలుతుంది!
 ఉదయిస్తుందే తప్ప అస్తమించని అక్షరం
 ఉద్యమ శిఖర జలసాత ప్రవాహాల్లోంచి
 భవిష్యత్ స్వప్నాల్ని కంటూ నిరీక్షిస్తోంది...!!!

అక్షరం
 రేపటి స్వప్నం



— యస్.మజీద్

చేస్తున్నారు. అవిడ మాత్రం అస్తమానం 'రావు దు ఉత్తరం వ్రాశాడా, వస్తానన్నాడా, మనర్పలకి ఉత్తరం వ్రాశాడా... కిట్టా జవాబు వ్రాశాడా' అంటూ దూరాన వున్న పిల్లల గురించి కలవరిస్తూ వత్సల, శ్రీనివాసరావుగారు వచ్చినవ్వు డల్లా వాళ్ళలో యింకా ఎవరైనా పిల్లలు వచ్చారేమోనని ఆశగా వెదుకుతారు. వత్సలే తమ్ముళ్ళకీ, చెల్లెలకీ ఉత్తరం వ్రాసింది అవరేషన్ కాబోయే ముందు. అన్నడు అవిడ 'ఒద్దులేనే... పాపం ఆందోళన వడతారు. రాలేకపోతే బాధవడతారు' అన్నారు. కానీ, యిప్పుడు అవిడ మనసు పిల్లల కోసం ఆక్రోశిస్తోంది. అవరేషన్ అయి మూడు రోజులయినా, ఎవరి దగ్గరనించి ఉత్తరం కూడా లేకపోవటంలో, అవిడ మనసులో విమమకున్నారో, అడగటం, చూడటం మానేసి, నిశ్శబ్దంగా అయిపోయారు.

అయిదవ రోజు వత్సలకి పెద్ద తమ్ముడి దగ్గర నించి వచ్చింది ఉత్తరం. చదువుకుని, కోవమ్మా కనీతో 'ఎన్నడూ రావు దూ, రావు దూ అంటూ కలవరిస్తూంటుంది అమ్మ. చదివి వినిపిస్తాను వాడి నిర్వాకం' అంటూ ఉత్తరం తీసుకుని హాస్పిటలుకి రాబోతూండగా, ఆమె చెల్లెలు మనర్పల దిగింది ఆటోలో.

"ఇంటి కెళ్ళానక్కా, నాన్నగారు అమ్మ యింకా హాస్పిటలులోనే వుందని చెప్పారు. తనకి ఒంట్లో బద్దకంగా వుందట. నీతో వెళ్ళమన్నారు హాస్పిటలుకి... ఎలా వుంది అమ్మ..." అంది ఆ తుతగా. ఆయన బద్దకం దిల్లు వెల్లించ

లానికని ఆమెకి తెలిదు.

"అమ్మ బాగానే వుంది. మూడు రోజుల్లో యింటికి వచ్చేస్తుంది. మువ్వీ.. రావు దు ఉత్తరం రాశాడేవ్... అమ్మని చూడటానికి రావటానికి తీరికే లేదుట వాడికి. వద... అమ్మకి చదివి విచ్చించినవ్వుడు విందువుగానిలే... నెల్లాం వద, విజిటర్ల టయిము దాటిపోతుంది మళ్ళీ..." అంటూ మనర్పల వచ్చిన ఆటోలోనే, ఆమెలో కలసి హాస్పిటలుకి వెళ్ళింది.

వత్సల, మనర్పల ఒక గంటవరకే తల్లి దగ్గర కూర్చుని అడి యిడి మాట్లాడి, రావు డి ఉత్తరం చదివి విచ్చించి వెళ్ళి పోయారు.

అంతవరకూ, పిల్లలెదురుగా ఎందుకులే కడుపు వింతు కోవడం అన్నట్లు, ఎలాగో వూపిరి బిగబట్టి ఆవుకువ్వు దుఃఖం, వారు కమమరుగవ్వగానే కట్టలు తెంచుకుంది. కడుపులో వేగులు, వైన కుట్లు కదిలిపోయేలా, కుమిలి కుమిలి విడుస్తూండగా, కేసు షేటు అవ్వగించటాని కొచ్చిన డాక్టర్ హైమనతి, అవిడని చూసి కంగారుగా —

"ఏమైంది, ఎక్కడ నొప్పి..." అంటూ వల్పు చూడ సాగింది.

"పిన్నిగారూ... మీరిలా విడవ కూడదు" అన్నది అవిడ మానసికమైన బాధలో విడుస్తున్నారని గ్రహించగానే.

"నిం చేయమంటానమ్మా... నేనూ... మామవీ మాకువీ కాదుగా..." అన్నారు జంజలా కప్పిళ్ళు రాలి పోతూంటే...

“విస్త్రోంది చెప్పండి పిచ్చిగారూ...” (బతిమాలింది నైమనలి. అంతలోనే అవిడ కళ్ళు తుడుచుకుని, గొంతు వవరించుకుని, “నైమనలి... ఒక్క నంగతి చెప్పమ్యా... మళ్ళీ నాకు చేసిన ఆనరేషన్... ఏమిటమ్యా... బిడ్డ నంచీలోబాటు, తల్లి పేగు కూడా తీసిపారేశావు అవునా...” అన్నారు అవిడ.

గతుక్కుమంది నైమనలి. అంతలోనే వచ్చేస్తూ — “పిచ్చిగారూ... అది తీయటం ఆ దేముడి తరం కూడా కాదు... అందుకే, యీ ప్రపంచం యింకా వడుస్తోంది... మీరు దేవికో బాధపడుతున్నాడు... ఏమిటో చెప్పండి...” అంటూ చెప్పేదాకా వదల లేదు.

“ఏం లేదమ్యా... ఇన్నాళ్ళూ... నన్ను గురించి వేమ అలోచించుకుని ఎరగను. మరి... ఇన్నడేమయిందో... ఎన్నడూ లేదని నా పిల్లల మాటలు, చేష్టలు నన్ను బాధిస్తున్నాయి! మా రావు దు... నా నంగతి.. అనారోగ్యం ఆనరేషన్ గురించి తెలిసి, చూడటానికి రాలేదు నరకదా.. వచ్చికి ‘ఆడ బబ్బులకి నేనేం చేయగలను...’ అని బాబులు ప్రాణాడు. ఒక నంగతి చెప్పమ్యా.. మగ పిండం ఏర్పడటానికి ప్రీ కణం కావాలి. ఆ పిండం పెరగటానికి ప్రీ గర్భకోశమే కావాలి. పాలిచ్చేది, ఒడలో ఆడిచ్చేది ఆడదే! మునిషి నృషి కోసం భగవంతుడు యీ ఆడ, మగ అవయవాలు పెట్టాడు. ఆ భాగాలు తప్ప, మునిషి శరీరంలో, ఆడ, మగ ముక్కు, కళ్ళు, నోరు, కళ్ళు, చేతులు అన్నీ ఒకేలాగ వుంటాయి కదా! ఆడ, మగ ఒకే వర్ణంలో గాలి పీలుస్తారు. ఒకేలా తివి అరిగించుకుంటారు. ఆకలి, దానాము, నోస్టి, ముఖము... అన్నీ ఒకేలాగ వుంటాయి కదా, మరి కొడుక్కీ తల్లి ‘ఆడ’ ఎలా అవుతుంది? ఆడ స్వభావం, మగ స్వభావం... కేవలం ‘మునిషి’లో తాత్కాలికంగా, శారీరక ముఖాన్నో, నంతలాన్నో ఆశించివున్నాడు కళ్ళే.. కోరికతో వుంటుంది... అంతేగా! అన్నారావిడ. అవిడలో ఎన్నడూ చూడని భావోద్వేగం, ఆ అలోచనా తీరూ మాసి ఆశ్చర్య సోయింది నైమనలి. అవిడ యింకా మాట్లాడసాగారు.

“అది నా కొడుకు వైఖరి! ఇంక ఆడపిల్లల అలోచనలు చూడమ్యా! మా వత్సల, నాలో ఎన్నడూ ‘అమ్మా... నీ బీరునా బాళీ, నీ వచ్చు బాళీ.. ఏమిటమ్యా... మువలిదాని వచ్చుతున్నావు... కొంచెం ... జాగ్రత్త వడి దాచుకోవడం... నాన్నగారి సంపాదనలో ఏం చేయించుకున్నావు... నగలు లేవు... చీరలు... లేవు...’ అంటుంది. అవన్నీ... అవనర మని నే వెన్నడూ అనుకోలేదు, పీరినంపదలవి భావించ లేదా! కడుపున పుట్టిన బిడ్డలే, మన సంపద, ఆస్తిపాస్తులూ.. అని ఒపికా, డబ్బా దారబోస్తాము. ఈ నృషి ఎంత విచిత్రం అమ్మాయి! ఈ మమత... మమకారం, తల్లి నించి బిడ్డ వైపుకి.. వైచించి క్రిందకి (వనపాస్తుండే తప్ప... క్రింద నించి వైకి రాదు! ‘నీరు వల్ల మెరుగు’ అన్నట్లు ... యిది కూడా... ఒక నృషి వ్యాయం... నృషి రీతి... అని తెలుసుకున్నాను.”

“పిచ్చిగారూ... దయచేసి పూరుకోండి... ఏడవకండి. మీకు కుట్టు పూడిపోతాయి, వచ్చి చేస్తాయి. ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదు...” పసిపిల్లని పొదివి పట్టుకున్నట్లు పట్టుకుని ఒదార్చింది నైమన.

“ఎందుకమ్మాయి నాకారోగ్యం? నే నెవరి కోసం (బతకాలి! నా దగ్గర ఏమీ లేదని... ఎవరూ.. రాదు నా దగ్గరకి! నా స్వంత కడుపున బుట్టిన పిల్లలతో నమానం, అంతకన్నా... ఎక్కువే మళ్ళీ ... అందుకే నీలో... యింకో విషయం కూడా చెప్తున్నాను... అమ్మాయి... దేవతలాంటి విన్ను... చూస్తే... నాకు చేతులెత్తి దండం పెట్టాలి

“తీసిరి పీల్చడం చాలా కష్టంగా వుంది డాక్టర్” చెప్పాడో పేషంట్లు అయినవచ్చారు.

“కష్టమైన వసులు వెయ్యేద్దవి ఎన్నిసార్లు చెప్పాను మీకు” మండిపడ్డారు డాక్టరు.

వుంది... వచ్చి... నీ కడుపున పుట్టాలని వుంది... నా తల్లి... ఎన్నడో చవిపోయింది. మళ్ళీ... ఆమె గుర్తు వచ్చేలా... రోజూ నా రుచులు అడిగి తెలుసుకుని, వళ్ళోంగా, వరికుళంగా నీ యింటి నించి వండి తెచ్చిపెట్టిన నీ డాడాల్సావికి, నేమి ఎన్నడో చేసిన చిప్ప మూడి మొవంత నపోయూన్ని కొండంతగా గుర్తుంచుకుని, తల్లి స్థానంలో వుంచుకుని, కరుణతో నాకు రోగ విముక్తి, సంపూర్ణ రోగ్యాన్ని కలిగించిన నీ మానవత్వానికి, అయిదు వేల రూపాయల విలువ కట్టారమ్మా... నా పిల్లలూ... నాకు చెప్పకోటానికి పిగ్గుగా వుంది నైమా! మా వత్సల నన్ను ‘అమ్మా... నీ ఆనరేషన్ కేంతయిందీ...’ అనడిగింది.

“డబ్బు ఎంతయిందనా అడుగుతున్నావు? నైమ ఒక్క సైకి కూడా తీసుకోవని చెప్పిందే... నైమ చేసిన నపోయానికి ఆమె ఋణాన్ని... తీర్చుకోలేవీ బన్నకి...’ అని విన్ను గురించి చెప్తూంటే, మా వత్సల, మనర్పంతో ఏమందో విమ!

“సునీ... కేవలం.. అమ్మ నాళ్ళ పిల్లల్ని వెల రోజు లింట్లో వుంచుకున్నందుకు... అయిదారు వేల రూపాయల సీజా డబ్బు వర్తంది డాక్టరు. అంటే... అంటే... మనం మన పిల్లలకి పాలిక్కేళ్ళు వచ్చేదాకా చేసే సేవలకి నాళ్ళు... మన కేంత డబ్బు యివ్వాలంటా? రెండు, మూడు లక్షలు...’ అంటూ లెక్క కట్టింది. ఆ మాట వింటూంటే, నాకు కడుపులో ఏదో గాలరా కలిగి, భట్టువ డోకు వచ్చిందమ్మాయి! మా వత్సల... తన పిల్లలు తన కేంత ఋణవడి వుంటారో లెక్క కట్టింది కానీ... “అమ్మా... ఆ డాక్టరుకే నీ వంటే అంత గౌరవం అయితే మళ్ళీ మాకు తల్లివి... మే మెంత అదృష్టవంతులమమ్మా అనలేదు... నైమా... అది నా బాధ... బాధేమిటి... నాకు విరక్తి కలిగింది... యీ మమకారానికి, మమతలకి అర్థం లేదు... నా కనలు... యింటికి వెళ్ళాలని లేదు... ఎవరి కోసమూ ఏమీ చేయాని లేదు... నాలో ఏదో మార్పు వచ్చింది... నాలో మమత చవిపోయే, నా పిల్లలపై విరక్తి కలిగింది. నా బతుకు వ్యర్థం” అవిడ వినివెలారుతూ కంటి తడి పెట్టుకున్నారు. వరిగ్గా... అన్నడు... డబ్బుమని ఏదో చప్పడూ, పసిపిల్ల కెప్పుమని, అరిచి గుక్క పెట్టేసిదున్నా వివబడ్డాయి. నక్క నార్డులోకి పాదాదిడిగా వెళ్ళున్న నైమనలి వెనుకే, అదుర్దాగా వడిచి వెళ్ళారు వర్తవమ్మగారు.

రెండేళ్ళ పిల్ల. పిల్లల నార్డులో మంచం మీద నించి క్రిందవడి తలకి దెబ్బ తగిలింది. రక్తం కారుతోంది. నీరు వళ్ళోలోగా, అక్కడ ద్యూట్ వచ్చు కూడా వరుగెత్తు కొచ్చింది. బట్టలెక్కడ పలిగిపోతాయో వన్నట్లు పట్టుకుని, దేవి కోసమూ యిటు, అటు వెడుకుతూంటే, ఆ రక్తం చూడలేని వర్తవమ్మగారు,

“పాపిలా యిచ్చి వెళ్ళి కాటన్ తే...” అంటూ గబుక్కున వచ్చు చేతిలోంచి పిల్లని లాక్కుని గుండెం కడుముకున్నారు. చీర కొంగులో తల మీద రక్తం కారుతున్న

నోట అదిమివట్టారు. చేతులని ఉయ్యాలలా చేసి ఆ పాపి లాలించసాగారు, తన నీరసాన్ని కూడా మరచి; ఆ దృశ్యం చూసి డాక్టర్ నైమనలి వ్యధయం తల కైంది.

కాటమా, బాండేజీలో వచ్చిన వచ్చిన పాపవందించి ‘జాగ్రత్తమ్మా... పాపి ఒంటరిగా వదిలారే? ఏం బబ్బా... తల్లి ఏదీ...’ అంటూంటే, డాక్టరు నైమనలి వర్తవమ్మగారి భుజం చుట్టూ చేయి చేసి అవిడ రూము వైపు వడిపిస్తూ, “ఆ పాపికి తల్లి లేదు పిచ్చిగారూ... మీకు చెప్పాను గుర్తుండో... మా నారు వికలాంగుల ఆశ్రమం పెట్టు కున్నారు... ఈ పాపి కన్నతల్లి ఆ ఆశ్రమంలో మనిచేసింది. వంట, పిల్లల సంరక్షణ...! పాపం కుంటుందేనా ఎంతో చురుకుగా వుండేది. ఒక రోజు నీళ్ళు తోడుతూ, బావిలో వడిపోయింది...” అని చెప్పి, తల ఎత్తి చూసింది నైమన.

“అమ్మో పాపం! ఈ పిల్లకి తల్లి లేదా... నైమా...” అవిడలో జీవకారుణ్యం ఉబికి పొంగగా... ఏదో అడగాని నైమన వైపు... మాట్లాంటే, నైమే ముందు అంది... “నాకు తెలుసు పిచ్చిగారూ... అవలు నేనే మిమ్మల్ని అడగాని... అర్థంలేనివాని... అవలు, వేమ అన్నడు మీ యింటికి మీ కోసం వెడుక్కుంటూ వచ్చింది కూడా అందుకే...” పిచ్చిగారిలో సజీవంగా వున్న జీవకారుణ్యం గుర్తించిన నైమన సంకోషంలో తల్లిబ్బు అవుతూ తడ బడింది.

“వెడుక్కుంటూ దేవి కోసం వచ్చానమ్మాయి...” అవిడ కనుబొమ్మలు ముడిపడ్డాయి.

అంశ్యం చేయకుండా చెప్పేసింది నైమనలి. “మా సేవ్ శ్రమం ఆదివత్సం పనిస్తారని...”

వర్తవమ్మగారి కళ్ళు ఒక్కసారిగా కాంతిని చూపినట్లు మిడదుట్లు గొల్పాయి. మెరుపుల మధ్య (వత్సలమైన పార్వతీదేవిలా కుబడింది నైమనలి.

అవిడ ఆనందాశ్రువులు కారుస్తూ,

“నైమా, నన్ను క్షమించమ్మా! నేనేమిటో, నా కన్నా బాగా మళ్ళీ తెలుసుకున్నావు. నా బాధ, విరక్తి... ఏమిటో నాకే అర్థంకాక విన్ను విందించాను. ‘నాలో తల్లి పేగు తీసేశానా...’ అంటూ విస్మారంగా మాట్లాడాను. కానీ, నా మంచి కోసమే తీసేసి వుంటావులే... ఎందుకంటే, అది పాతబడిపోయి, నన్నమై క్షీణించి పోయింది. అది తీసేసి దాని స్థానాన కొత్తదీ, విశాలమైనదీ, బంపైనదీ వుంచి వుంటావు... అందుకే మళ్ళీ నాలో ఆ పాపి చూడ గానే...” అవిడ మాటల కడ్డం వచ్చి, వెత్తి మీద చేతులు పెట్టుకుని, వత్సలూ అంది నైమనలి.

“లేదు పిచ్చిగారూ... ఒట్టు! గుండెనీ, కిడ్నీనీ మార్చ గలం... కానీ... ఆ తల్లిపేగుని మార్చటం ... ఆ దేముడి తరం కూడా కాదు! ఆ ... ఒక నంగతి మాత్రం. ఆనరేషన్ చేసేటప్పుడు గ్రహించాను. మీకు వ్యతపోగానే చాలా బలమైనదీ, విశాలమైనదీ వుంది తల్లిపేగు. అది వెక్కు వెదరలేదని చూసి ఆశ్చర్యపోయాను... ఇంకో యాభాయి నీళ్ళయినా. గ్యారంటీ యివ్వగలను...! మీరు ఒన్నకున్నందుకు... మాకు మార్గదర్శకులు కానున్నందుకూ నాకు చాలా సంకోషంగా వుంది పిచ్చిగారూ... నన్నాశీర్వదించండి...” అంటూ కాళ్ళని ముట్టుకోబోగా... “ఆ ... ఆ ... అనరాధం... మళ్ళీ దేవతని. మామూలు మనిషిని వేమ... నా కాళ్ళు లాకరాదమ్మాయి...” అన్నారు ఆమెమ ప్రేమగా వ్యధయానికి పొత్తుకుంటూ. ఆ క్షణం వారి మనసుల్లో నిండిన దివ్యానుభూతి అపూర్వం.